

*Kooskõlastatud Tartu põhikooli õppenõukogu nr 1 19.11.2020 koosoleku poolt.
Kooskõlastatud Põlva põhikooli õppenõukogu nr 1 24.11.2020 koosoleku poolt.
Kooskõlastatud MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool 15.12.2020 e-üldkoosoleku poolt.
Kinnitatud direktori digiallkirjaga 07.01.2021*

Tartu Luterliku Peetri Kooli põhikooli ja Põlva Jakobi Kooli õpilaste arengu ja õppe toetamise kord

Käesolev kord reguleerib õpilastele vajaliku toe pakkumist ja erivajadustega õpilaste toetamist Tartu Luterliku Peetri Kooli (TLPK) põhikoolis Tartu linna ja Põlva vallas.

Käesolev kord lähtub järgmistest seadustest ja Vabariigi Valitsuse määrustest:

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 18, 37, 46, 48, 49;

Põhikooli riiklik õppekava § 16, 17, 24;

Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord;

Koolivälisele nõustamismeeskonnale soovitusel andmiseks esitatavate andmete loetelu, taotluse esitamise ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel andmise tingimused ja kord;

Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord.

1. Tugisüsteemi eesmärgid ja rakendamise üldpõhimõtted

1.1 TLPK tugisüsteemi eesmärgiks on õpilaste abi ja toe vajaduse varajane väljaselgitamine ning õpilastele vajalike tugimeetmete ja -teenuste pakkumine koostöös vanematega.

1.2 Tugisüsteemi tööd koordineerib tavaõppe õpilaste puhul direktori määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi: HEV koordineerija) ja koduõppe õpilaste puhul koduõppe õppesuuna HEV koordineerija.

1.3. HEV koordineerija ülesandeks on:

- korraldada koolisest meeskonnatööd õpilaste õppe ja arengu toetamiseks;
- nõustada vanemaid ja õpetajaid;
- teha õpetajatele ja direktorile ettepanekuid edasiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks;
- hinnata koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega õpilasele pakutud toe mõju ning teha ettepanekud edasiseks (õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil Stuudiumis);

- koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist, esindada kooli koolivälise nõustamismeeskonnaga suhtlemisel;

- tõhustatud toe ja eritoe rakendamisel töödelda Eesti Hariduse Infosüsteemi teise kooli või lasteasutuse ja koolivälise nõustamismeeskonna kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning õpilasele rakendatud toe kohta.

1.4 Õpilase toetamiseks saab kool rakendada üldist tuge, tõhustatud tuge või erituge. Tugimeetmeid ja -teenuseid rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, TLPK õppenõukogu kooskõlastusel, kooli HEV koordineeri ettepanekul, vanema nõusolekul ja vastavalt vajadusele direktori otsusel.

1.5 Tuge vajavate õpilaste väljaselgitamine toimub igapäevase õppetöö, pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, lisateabe koondamise ja konsultatsioonide kaudu ning vanema(te), õpetajate ja kooli tugispetsialistide koostöös. Vajadusel kaastakse spetsialiste väljastpoolt kooli.

1.6 Õpetajate ja tugispetsialistide tähelepanekud tuge vajavate õpilaste arengu kohta, uuringute tulemused, koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi, hinnang nende tulemuslikkuse kohta ning ettepanekud edasisteks tegevusteks kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaarti täiendatakse vähemalt üks kord õppeaastas.

2. Üldist tuge vajavad ja hariduslike erivajadustega õpilased

2.1 Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, pakutakse üldise toe raames:

- õpetajapoolset individuaalset lisajuhendamist;
- tugispetsialistide teenuseid;
- õpiabi individuaalselt või rühmas;
- individuaalset õppekava;
- koduõpet lapsevanema taotlusel.

2.2 Õpiabi- või tasemerühma, eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor vanema või seadusliku esindaja nõusolekust.

2.3. Õpilase koduõppe õppesuunale vastuvõtmise otsustab õppesuuna õppenõukogu. Otsuse tegemisel lähtutakse direktor vanema või seadusliku esindaja avaldusest ja koduõppe õppesuuna õppenõukogu kookõlastusest koduõppe rakendamiseks.

2.4. Individuaalse õppekava rakendamiseks digiallkirjastatakse see HEV koordineeri (tavaõppe õpilaste puhul) või koduõppe koordineeri (koduõppe õpilaste puhul) ja lapsevanema poolt. TLPK'le ja lapsevanemale jääb sama digiallkirjastatud versioon.

2.5 Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

2.6 Tugimeetmete ja -teenuste rakendamine on õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud vastavalt kooli HEV koordineeri ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitudele.

3. Kooli tugistruktuur

3.1 Tugistruktuur on kolmetasandiline.

3.1.1 Esimene tasand

- Õpilase esmane abistaja ja nõustaja on klassi- või aineõpetaja, kes jälgib õpilase arengut ja toimetulekut koolis, kohandab õpet vastavalt õpilase individuaalsetele vajadustele ning nõustab vajadusel vanemaid õpilase arengu ja kodus õppimise toetamise osas.
- Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, pakub õpetaja lisajuhendamist väljaspool õppetunde konsultatsioonitundides.
- Kui õpetaja pakutud tugi ja lisajuhendamine ei anna oodatud tulemusi ning õpilastel ilmneb vajadus saada koolis täiendavat tuge, teavitatakse sellest vanemat, avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart ning viiakse läbi õpilase pedagoogilis-psühholoogiline hindamine õpilasele vajaliku toe väljaselgitamiseks.

3.1.2 Teine tasand

Õpilasele pakutakse koolis üldist tuge ja jälgitakse tema arengudünaamikat (vanema avalduse alusel, vt lisa 1). Vajadusel ja/või vanema nõusolekul tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega (nt meditsiini- või rehabilitatsiooniasutusega), soovitatakse vanemal pöörduda lapsega lisauuringutele või esitada taotlus koolivälisele nõustamismeeskonnale.

Tugispetsialistide teenused

Tugispetsialistide teenuste eesmärgiks on toetada õpikeskkonnas ja õppeprotsessis õpilaste toimetulekut, igakülgset arengut ja võimetekohast õppimist.

Sotsiaalpedagoog on tugispetsialist, kelle tegevuse eesmärk on õpilase suhtlemisoskuste ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ning sotsialiseerumise toetamine. Sotsiaalpedagoog märkab ja hindab isiku sotsialiseerumisvajadusi ning loob õpilase ümber võrgustiku, mis parimal moel toetab õpilast toimetulevaks ühiskonnaliikmeks kujunemisel.

Sotsiaalpedagoog:

- hindab õpilase sotsiaalseid oskusi ning analüüsib tema eakohast tegutsemisvõimet takistavaid tegureid;
- õpetab õpilastele sotsiaalseid oskusi ning toetab omandatud oskuste parendamist ja rakendamist;
- toetab õpilase sotsiaalset ja isiksuslikku arengut rühmapõhiste ja individuaalsete tegevuste kaudu;
- kaardistab koolis esilekerkivaid õpilaste sotsiaalseid ja koolikohustuse täitmist takistavaid probleeme, aitab ennetada või leevendada toimetulekuraskusi.

Logopeedi töö põhieesmärgiks on õpilaste kõne ja kommunikatiivsete oskuste arengu toetamine.

Logopeed:

- uurib laste suulise ja kirjaliku kõne arengut ning selgitab välja logopeedilist abi vajavad õpilased;
- arendab õpilaste kommunikatsioonivõimet ning lugemis- ja kirjutamisoskust arvestades lapse individuaalseid vajadusi;
- testib vajadusel lapse koolikäpsust;
- nõustab vanemaid ja õpetajaid, teeb koostööd teiste tugispetsialistidega lapsele sobiva arengukeskkonna loomiseks või soovitamiseks.

Eripedagoogi põhitegevus on koostöös vanemate, õpetajate ja teiste tugispetsialistidega üldist tuge vajavate ja erivajadustega õpilaste toetamine eesmärgiga soodustada igakülgset nende arengut eakohasuse suunas.

Eripedagoog:

- selgitab koostöös teiste tugispetsialistide, õpetajate ja vanematega välja lapse õpivõimed, -oskused ja -vajadused;
- nõustab ja toetab õpetajaid lapsele võimetekohase õppe kavandamisel ja läbiviimisel, sobivate õppematerjalide ja õpetamise meetodite valikul, õpikeskkonna kujundamisel;
- nõustab vanemaid ning soovib lapsele vajalikke tugiteenuseid ja -meetmeid või lisauuringuid lähtuvalt oma erialasest pädevusest;
- nõustab õpilasi, viib läbi õpiabitunde ja osutab eripedagoogi teenust individuaalselt või rühmas ning hindab lapse arengudünaamikat ja tema toetamise tulemuslikkust.

Koolipsühholoog osaleb tugispetsialistide koostöövõrgustikus, mille eesmärgiks on lapse arengu mitmekülgne toetamine. Koolipsühholoogi peamisteks töövaldkondadeks on:

- lapse arengut ja toimetulekut mõjutavate tegurite väljaselgitamine ja hindamine;
- õpilaste nõustamine individuaalselt või grupis aitamaks neid nii isikliku elu, vaimse tervise kui ka -õppetööga seotud probleemide lahendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel;
- õpetajate ja vanemate kaasamine ja nõustamine õpilaste tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel;
- koostöös kooli juhtkonnaga lapse individuaalsust arvestava, toetava ja tervislikke valikuid soodustava õpikeskkonna kujundamine;
- õpilaste, vanemate ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonide korral.

Koduõppe koordineerija tugi hõlmab:

- valmis vormi individuaalse õppekava koostamiseks,
- esmast nõustamist selle täitmiseks ja koduõppe korraldamiseks,
- riikliku õppekava õpiesmärkidega ühilduvaid ja mitut ainet lõimivaid näidisülesandeid,
- juhiseid õpimapi koostamiseks ja esitamiseks,
- arenguestlust kord poolaastas,
- abi poolaasta kokkuvõtmisel ja uue eesmärgistamisel.

Õpiabi individuaalselt või rühmas

Õpiabi pakutakse 1.-9. klassi õpilasele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile, õppe kohandamisele ja lisajuhendamisele ei suuda täita põhikooli riiklikust õppekavast tulenevaid klassi ainekavade nõudeid. Õpiabi eesmärgiks on toetada õpilast põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamisel lähtudes tema õpivõimest ja individuaalsetest vajadustest.

Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- 1) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivõimust nendes õppeainetes, milles õpilasel on raskusi eeldatavate õpitulemuste saavutamisel;
- 2) arendatakse tunnetus-, õpi- ja eneseväljendusoskusi;
- 3) korrigeeritakse kõnepuudeid, arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet.

Individaalne õppekava

Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, -sisus, -protsessis ja -keskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga, koostatakse õpilasele riikliku õppekava alusel individaalne õppekava.

Individaalses õppekavas kirjeldatakse õpilasele vajalikke tingimusi võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas või kooli õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individaalset õppekava rakendada koolvälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga riiklikust õppekavast või kooli õppekavast lähtudes individaalse õppekava. Individaalses õppekavas määratakse kindlaks õpetajad, kes kooli poolt kontrollivad õpitulemuste omandamist.

Individaalse õppekava kehtivus õppeperioodi (trimester, poolaasta või õppeaasta) tähenduses sätestatakse individaalses õppekavas.

3.1.3 Kolmas tasand

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõpet, terviseseisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

Lisa 1

Tartu Luterliku Peetri Kooli direktorile

AVALDUS

Palun minu lapsele (lapse ees- ja perekonnanimi) .....
võimaldada koolis üldise toe raames õpiabi.

Olen teadlik, et õpiabi osutades töödeldakse lapse isikuandmeid kooskõlas isikuandmete kaitse põhimõtetega (lapse arengut kirjeldatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil).

Vanema nimi .....

Vanema allkiri ..... kuupäev .....

LISA 2

Tartu Luterliku Peetri Kooli direktorile

A V A L D U S

Palun minu lapsele (lapse ees- ja perekonnanimi) .....
võimaldada koolis üldise toe raames psühholoogi/eripedagoogi/logopeedi/sotsiaalpedagoogi abi.

Olen teadlik, et tugispetsialisti teenust osutades töödeldakse lapse isikuandmeid kooskõlas isikuandmete
kaitse põhimõtetega (lapse arengut kirjeldatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil).

Vanema nimi .....

Vanema allkiri ..... kuupäev .....